

SESSIÓ RETORN I VALIDACIÓ PLA D'ACCIÓ

**RESULTATS TALLER PRESENCIAL
28 D'ABRIL 2021**

PROCÉS PARTICIPATIU DEL
PLA D'ACCIÓ DEL POU DE LA FIGUERA

SESSIÓ RETORN I VALIDACIÓ

Dades de l'activitat

Dia de l'activitat	28 d'abril. Dimecres.
Durada de l'activitat	de 18:30 h a 20.20 h
Lloc de l'activitat	Pati del Convent de Sant Agustí.

Objectius de l'activitat:

- Explicar els resultats del procés participatiu.
- Explicar els impactes de les propostes recollides en el procés participatiu: què s'incorpora i què no.
- Mostrar les principals línies del Pla d'Acció en format preliminar.
- Validar i incorporar propostes per enriquir les línies del Pla d'acció.
- Fomentar el treball en xarxa.
- Reforçar els vincles entre els participants per motivar a la recuperació de l'espai públic.

Estructura de la trobada:

- Benvinguda i presentació de la jornada (10').
- Informació sobre les mesures del pla d'acció en format preliminar (15').
- Espai de participació i treball col·laboratiu: (70')
 - Moment 1: Valoració general del Pla d'acció en format preliminar.
 - Moment 2: Treball de concreció sobre algunes accions seleccionades.
- Posada en comú dels resultats i tancament (15').

Persones i entitats assistents

A la sessió van participar **24 persones** 10 dones i 14 homes. Inicialment es van apuntar 29 persones a la sessió. D'aquestes 24 persones assistents, 17 eren representants de 13 entitats, equipaments o serveis. També van assistir 7 veïns i veïnes a títol individual.

Entitats, equipaments i serveis assistents a la trobada:

- AV Casc Antic
- AFA Cervantes
- Agència Salut Pública de Barcelona
- Associació Esplai l'Esquitx
- Caixa d'eines - Caixa de Feines
- Casal de barri
- Casal de Joves Palau Alòs
- Escola Cervantes
- Fundació Adsis
- GENAB
- Mescladís
- Punt informatiu Jove Palau Alòs
- Serveis socials Casc Antic

Resultats

Es recullen el debat i les principals conclusions per cada grup. Aquestes aportacions es traslladaran a l'equip tècnic i polític per al seu estudi i possible incorporació en les accions adoptades.

Grup 1: perfil veïnat.

Persones participants en el grup:

En aquest grup han participat 5 persones, 3 d'elles veïns a títol individual i dues persones representants de l'Agència de Salut Pública i del Grup Ecologista del nucli antic de Barcelona.

Valoració general del Pla d'Acció.

Es fan dues valoracions generals:

- Cal introduir la variable de sostenibilitat de manera transversal.
 - Es proposa introduir accions per visibilitzar temes de sostenibilitat (com plaques solars, per generació d'ombra, etc.).
 - Es podria crear també un espai de compostatge.
 - Fer que les activitats es desenvolupin amb criteris ecològics. Per exemple fer servir productes saludables.
- Cal tenir en compte de manera més clara a la gent gran: amb accions més específiques i sobretot amb la idea de generar un espai més atractiu per a elles (que se sentin més segures i convidades). Sobre aquest tema es fan els següents comentaris:
 - No fixar-se molt en el tema de les màquines de gent gran. Es comenta que hi ha estudis que diuen que no tenen molt ús i que perquè funcionin han d'estar dinamitzades.
 - Cal fer un espai més amable per a la gent gran: amb espais d'estada, ombra i poques molèsties.

També es puntualitzen i es fan aportacions sobre algunes accions en aquesta primera part de la dinàmica:

Acció 3: Condicionament de la sala multimèdia:

- Es podria vincular al projecte Vincles amb la gent gran (amb cessió de material).
- També es podria parlar amb BCN Activa perquè portin cursos de temes digitals en aquest nou espai.

Accions 4, 5 i 6: Activitats en planta baixa i suport al comerç:

- Es menciona que en el procés participatiu ha sortit poder donar suport a activitats de bar, però es pensa que no calen més activitats com aquesta.
- No fomentar comerços dels quals ja hi ha molta demanda: fruïteries, bars, etc.
- Es podria mirar locals de persones jubilades o a punt de jubilar per poder demanar-los-hi la cessió o la venda.

- Implicar a BCN Activa perquè puguin posar en els possibles baixos, projectes d'emprenedoria, tipus cotreball o similar, o espais de trobada.

Acció 8: Pla de dinamització de la plaça.

- Incidir en la necessitat de generar activitats menys invasives, que la pilota tingui menys protagonisme. Fomentar la diversitat d'usos en la plaça.

Treball de concreció sobre les accions preliminars:

Acció 11: Pla de manteniment i millores de l'espai públic.

Es prioritza la generació de nous espais verds: arbres, substituir parterres amb gespa o altres plantes, estudiar la possibilitat de generar més espais verds (al voltant del parc infantil i inclús al centre de la plaça (sobre aquest tema va haver-hi més debat, per no substituir l'ús lúdic central).

També s'incideix en la necessitat de generar espais d'ombra, a prop de l'espai infantil i també a la zona de l'hort. Es podria fer amb pèrgoles que es puguin cobrir amb vegetació (estil Parc del Poblenou).

També es comenta que cal millorar l'hort: amb una tanca més vistosa i també amb cartells que indiquin el que és i quines activitats es fan. Es proposa també dinamitzar amb activitats per gent gran (tot i que es reconeix que ja es fan moltes coses).

Es proposa millorar la font actual. Fer-la més ornamental i mantenir-la millor.

Es comenta també, fora de les accions de millora prioritzades, que cal anar amb compte amb la generació d'espais de trobada (taules i cadires fixes) perquè es poden generar situacions de conflictivitat i sorolls. Es proposa que es facin amb cadires que es puguin treure (com l'experiència de Caixa d'eines - Caixa de Feines).

Acció 7: Potenciació de les activitats de dinamització econòmica.

Es veuen positivament les activitats proposades.

- Del possible Mercat, es proposa vincular-lo amb el Mercat de Santa Caterina (A vegades fan paradetes fora) i amb l'associació de comercials i amb les botigues agroecològiques.

També es proposa que siguin variats: roba, plats preparats, agrícoles, etc.

- Sobre la idea del Reparatruck, es comenta que és una bona idea, caldria enfocar-lo amb formacions sobre oficis, però amb valor afegit implicar als joves, etc.
- Es proposa a més a més una activitat de menjars del món, en el qual es podria convidar al veïnat i fer-lo conjuntament amb Mescladís.

Grup 2: perfil infants i famílies.

Persones participants en el grup:

5 persones en total (famílies i direcció de l'escola Cervantes i entitats d'infants i juvenils referents com L'Esquitx i ADSIS).

Valoració general del Pla d'Acció.

Valoren positivament tot el procés participatiu i la cura que s'ha tingut en tot moment per incorporar la diversitat de veus i necessitats del veïnat, per tant el pla d'acció contempla tot el recollit en el procés.

Es van fer les següents aportacions:

- Remarquen la importància de focalitzar tots els recursos i esforços pel que fa a garantir la seguretat de l'espai.

Acció 16: Creació d'una estratègia de coordinació comunitària

- Com a estratègia per la millora de la convivència i fomentar el sentiment de pertinença entre el veïnat, sobretot entre el jovent del territori i assidu a plaça, es planteja formar a un **equip de joves del barri com a grup motor i dinamitzador**, duent a terme tasques de cura i manteniment de l'espai, formant part d'un pla d'ocupació. En aquesta mateixa línia es veu adient que aquesta **figura coordinadora pugui ser aquest grup de joves**, que facin promoció i comunicació de les diferents activitats, donant-li pes i protagonisme aquest col·lectiu.

Acció 5: Dinamització de plantes baixes.

- Reactivació de baixos buits i en desús al voltant a la placa tant per accions formatives per a joves, com per a un ús comunitari, per a famílies i la resta del veïnat.

Acció 1 i 2: Potenciació i impuls de noves iniciatives de formació juvenil

- Cal una oferta formativa per a joves en oficis artesanals (fusteria, cuina...), encara que, aquesta s'hauria d'acabar de definir tenint en compte i escoltant els interessos i necessitats dels participants.

Acció 13: Obertura Casal Pou de la Figuera a la plaça

- Troben molt positiu i del tot necessari l'obertura del casal cap a la plaça.

Treball de concreció sobre les accions preliminars:

Acció 12: Renovació de l'espai infantil en clau ciutat jugable

Què s'ha de tenir en compte perquè funcioni i tingui ús aquest nou espai? Com potenciar l'ús a més de canviar l'espai físic.

- Que sigui un espai net i tingui un manteniment actiu
- Espai obert, sense tanques que combini elements de jocs dirigits i de lliure.
- Habilitar una caseta amb materials de jocs d'ús comunitari amb horari i a disposició de les famílies.
- Espai de descans i zones d'ombres.

- Elements de jocs i espais versàtils que contempli diferents franges d'edats, sense delimitar.

Com es podria fer aquesta transformació? Accions participatives?

- Fer una bona comunicació sobre la transformació prevista, així com, les activitats que es preveuen (panells publicitaris i informatius) per tal desestigmatitzar l'espai.
- Preveure una bona i atractiva senyalística de l'espai per zones.

Qui es podria implicar en aquesta transformació?

- Famílies, joves, escoles i comerciants més propers a l'espai.

Acció 11: Pla de manteniment i millores de l'espai públic

Tenint en compte que s'estudiarà fer les màximes accions possibles, quines penseu que són més prioritàries i beneficioses?

1. Poda de vegetació de parterres; proposen treure aquest tipus de vegetació en l'espai.
2. Renovació de mobiliari; incorporar taules de pícnic a la zona del parc infantil
3. Millora d'elements esportius, es proposa fer franges d'ús amb funció de les edats.
4. Manteniment del sauló; es veu incompatible aquest tipus de terra amb els espais proposats.

L'escenari no es veu prioritari, és un element perillós per la seva ubicació i el poc ús que es fa d'aquest element.

On es podrien col·locar de manera més prioritària els espais de trobada?, tenint en compte les altres accions.

Zones habilitades com a espais de trobada, descans i d'estada, Principalment a Prop de les ombres (arbres o pèrgoles en cas que s'instal·lin).

- Per a famílies, al costat del parc infantil
- Per als més joves, grades als laterals de l'espai central i a prop dels espais esportius.
- Gent gran, altres espais resguardats de l'espai esportiu i zones centrals per evitar possibles pilotades, es planteja al costat de l'Associació Esquix.

Altres espais possibles de trobada podria ser al costat de l'hortet o si es treu l'escenari darrere d'aquest.

Grup 3: perfil joves.

Persones participants en el grup:

5 persones. Dinamitzadora del punt d'informació juvenil, referent de Serveis Socials del Casc Antic, educadores de carrer, jove veí i usuari del Palau Alòs.

Valoració general del Pla d'Acció.

Valoren molt positivament el procés participatiu, el pla d'acció contempla tot el recollit en el procés.

Destaquen la **necessitat de transformar la plaça** i sobretot que es puguin fer **accions a curt termini** atès que molts/es veïns i veïnes necessiten veure com es passa a l'acció i tenen moltes expectatives en el canvi del paviment de la pista i dels plans de formació i ocupació.

Es van fer les següents aportacions:

- Respecte a la seguretat de l'espai, remarquen la importància de focalitzar tots els recursos i esforços, però que s'ha de treballar de manera transversal per a garantir que la transformació de la plaça ajudi a integrar a les veïnes a re apropiar-se de la plaça i a la reactivació del comerç.

Acció 11: Pla de manteniment i millores de l'espai públic

- Respecte a l'accessibilitat assenyalen la necessitat de canviar el paviment de la pista (tot i que des de l'inici del Pla s'ha plantejat que no es realitzaria una remodelació integral de la plaça) i que la porteria és molt perillosa atès que no està en bon estat i que la ubicació causa conflictes.
- Respecte a la il·luminació demanen que no sigui "carcerària".

Acció 9: Coordinació per a la millora de la convivència.

- Respecte a la Taula amb els cossos de seguretat demanen que sigui amb esperit de mediació per a no reforçar la seva presència i garantir la convivència intergeneracional, intercultural i millorar la sensació d'inseguretat per ajudar que les dones, infants i gent gran torni a sentir-se segura. Com a estratègia per la millora de la convivència i fomentar el sentiment de pertinença entre el veïnat, sobretot entre el jovent del territori i assidu a plaça.

Acció 1 i 2: Potenciació i impuls de noves iniciatives de formació juvenil

- Cal una oferta formativa adaptada a les diverses realitats dels joves per a garantir l'accés i els seus interessos i necessitats.

Acció 13: Obertura Casal Pou de la Figuera a la plaça

- Troben molt positiu i del tot necessari l'obertura del casal cap a la plaça, el casal de gent Gran, la possibilitat de guanyar el solar i que la sala multimèdia és una molt bona iniciativa.

Treball de concreció sobre les accions preliminars:

Acció 1 i 2: Potenciació d'iniciatives existents i noves de formació i ocupació juvenil

El problema en general és la quantitat de places i la varietat.

Quines formacions es podrien incorporar per a millorar l'acció?

Veuen necessari reforçar la formació en: Idiomes, TIC (ex. Disseny web, Apps), Assessorament Jurídic i Laboral (nocions bàsiques dels drets treballadors/es i de drets Humans i civils).

Com es podria implementar? Què s'ha de tenir en compte perquè funcioni?

S'ha de garantir l'accés. Que les formacions tinguin en compte als i les joves en situació administrativa irregular, nouvinguts. Dissenya una formació específica per a gent en risc d'exclusió o ja exclosa.

Potenciar els recursos de la xarxa laboral i dotar de més partides pressupostàries per tal de poder oferir més places i per a dissenyar de noves formacions.

Millorar la difusió i la visualització dels serveis que presten assessorament: ex PIJ, BCN Activa.

Com es podria vincular al Pla de Dinamització de la Plaça?

Es planteja formar a un equip de joves del barri com a grup motor i dinamitzador, duent a terme tasques de cura i manteniment de l'espai, formant part d'un pla d'ocupació.

Acció 3: Condicionament d'una sala multimèdia de l'Espai Jove

Com es podria fer un espai més obert en clau comunitària?

- Sessió de la sala per cites o torns.
- Que es deixin franges horàries lliures per a usos espontanis.
- Crear un pla de breixa digital on els joves puguin donar un servei a la gent gran.

Quines formacions i activitats es podrien programar?

- Producció Musical.
- Sala d'estudi - racó de gravació.
- Producció Audiovisual (cinema, documental, curtmetratges).
- TIC (xarxes socials, programació web).
- Activitats de sensibilització a les addiccions (xarxes).

Grup 4: perfil veïnat associat.

Persones participants en el grup:

Veïns de l'AV del Cans Antic, del Grup Ecologista del Nucli Antic i veí del col·lectiu del Forat de la Vergonya.

Valoració general del Pla d'Acció.

Tothom per consens consideren que el Pla recull tot el que es va parlar en el procés participatiu. Tot així es van fer els següents apunts:

Acció 11: Pla de manteniment i millores de l'espai públic.

- Pel que fa a la millora del paviment de la pista esportiva, es va plantejar el dubte de què és millor la sol dur o de cautxú, es valoren pro i contres de cadascú i es demana que es valori el més adient.

Acció 3: Condicionament sala multimèdia d'ús comunitari.

- Es va comentar si es pot considerar afegir a aquest projecte una línia intergeneracional amb afavorir l'accessibilitat de la gent gran a les noves tecnologies.

Acció 9: Coordinació per a la millora de la convivència.

- Es va observar que des del procés participatiu la proposta que va generar major consens va ser abordar els problemes de convivència des de la mediació, acompanyament comunitari. En aquesta línia es va assenyalar el problema de l'estigmatització de la gent immigrant i van proposar desenvolupar projectes interculturals. Uns dels objectius que es proposa és trencar els guetos i generar major integració entre veïns/es, per exemple amb les dones immigrants que fan ús de l'espai.

Treball de concreció sobre les accions preliminars:

Acció 1: Recuperació de la memòria

Quines possibles accions es podrien fer en aquesta línia per visibilitzar la lluita veïnal?

En primer lloc es va mencionar elements com la història medieval del barri, la història de l'enderrocament del Palau Maragall, etc. Però l'atenció es va focalitzar en els canvis que s'han generat en el barri amb els processos de gentrificació i massificació turística. En aquest punt, la història de la lluita veïnal per recuperar l'espai del Pou de la Figuera pels veïns, va ser central.

- Reunir a gent, veïns i veïnes que van participar en la lluita del Forat de la Vergonya i recuperar el seu relat per a la seva difusió.
- Exposició de fotografies o elaboració de murals: per exemple el mural del Mescladís i el de l'Antic teatre.
- En la font, una vegada estigui arreglada, es podria ubicar una placa commemorativa de la lluita veïnal.
- Crear un grup veïnal de la memòria històrica del Pou de la Figuera. Els participants manifesten que hi ha gent que estaria molt proactiva per tirar endavant amb aquest grup. Cal fer la convocatòria.

Qui es podria implicar?

- Col·lectiu del Forat de la Vergonya.
- Centre Sant Pere Alfons.
- L'AV del Nucli Antic.

Acció 2: Pla de manteniment i millores de l'espai públic

Quines penseu que són les més prioritàries i beneficioses?

- Arreglar la font, actualment té en mal estat les soldadures, el formigó i cal una poda dels arbres del voltant. Actualment hi ha un grup de veïns que fan el manteniment de la font a nivell autogestionat. Per a qualsevol reparació cal coordinar amb ells i elles.
- El tema dels pipicans. Cal treballar-ho des d'un projecte de convivència, integració amb altres col·lectius i de socialització (dirigit al fet que els col·lectius amb diversitat funcional o gent gran puguin tenir relació amb els amos dels gossos per gaudir dels gossos com companyia temporal).

On es podrien col·locar de manera més prioritària els espais de trobada?

- Es valora les zones verdes com espais de trobada. Tot així es manifesta que els parterres no són adients perquè generen més problemes de manteniment, són barreres arquitectòniques i perquè no deixen tenir un espai més fluid i ampli.
- Hi ha consens en què les cadires i bancs s'han de col·locar com espais de trobada, en espais semicirculars. Es podria fer mobiliari similar a les terrasses dels bars, però que sigui públic.
- Com proposta es manifesta que els espais de trobada a dissenyar podrien combinar: parterre + taula/cadira + arbres/flors. D'aquesta manera es podrien fer parterres que tinguin una utilitat, no trenquin l'espai i no siguin barreres per a la gent amb mobilitat reduïda.

Acció 3: Potenciació d'activitats econòmiques a la plaça

Quines activitats penseu que poden tenir més èxit?

- Mercat del pagès.
- Petits mercats de segona mà.
- Punt de distribució de cistelles de les cooperatives de consum del barri.

Acció 4: Renovació de l'espai infantil en clau ciutat jugable

Què s'ha de tenir en compte perquè funcioni i tingui ús aquest nou espai?

- Dissenyar el mobiliari i elements d'aquest nou espai des del criteri de la flexibilitat i assequibilitat, és a dir que els mateixos elements deixin oberta la possibilitat de donar-los-hi diferents usos: joc, descans, esport, etc. A més afegir elements de gimnàs per a la gent gran.

Grup 5: entitats i equipaments.

Persones participants en el grup:

Representants del Casal de barri, el Palau Alòs, Mescladís, Caixa d'eines Caixa de Feines.

Valoració general del Pla d'Acció.

Hi ha cura en el procés participatiu, s'han ponderat la diversitat de veus, per altra banda alguns dels resultats haurien de passar a accions però no s'especifiquen quines. Per altra banda sí que es va mostrar preocupació per l'enfocament de dues accions.

Acció 8: Pla de dinamització de la plaça.

- Hi ha una preocupació per la sobrerregulació amb horaris per activitats a l'espai públic, no agrada la idea d'una plaça programada o tan controlada pels horaris, s'hauria de trobar un equilibri entre la programació i l'espontaneïtat.

Acció 9: Coordinació per a la millora de la convivència.

- Hi ha inquietud pel paper de la policia a la plaça i dubtes de l'espai de coordinació. En concret: no estigmatitzar amb la creació de la Taula, seleccionar bé el perfil de la policia i amb quina aproximació es farà, no duplicar espais com els que ja tenim.

Treball de concreció sobre les accions preliminars:

Acció 3: Condicionament d'una sala multimèdia de l'espai Jove.

Com es podria fer un espai més obert en clau comunitària?

Es podria fer un espai més obert i en clau comunitària, si la cessió de l'espai fos gratuïta, amb una organització d'horaris en funció dels diferents col·lectius, per exemple al matí es podria reservar per escoles i gent gran, a la tarda per a joves, amb dinamització directa per a ells i també introduir franges horaris d'us lliure.

Quines formacions i activitats es podrien programar?

Es poden programar formacions útils per la inserció laboral i també per a gent en situació administrativa irregular. Per altra banda es pot convidar als usuaris de l'espai a participar en diversos projectes transversals com una revista del barri, podcast, una TV veïnal o una ràdio amb esperit comunitari.

Qui es podria implicar?

Es podria implicar a associacions de gent gran, però també calen entitats especialitzades en dinamització tecnologia per a temes de ràdio, TV, gravació, música. Al barri hi ha unes quantes: COLECTIC (tecnologia), XAMFRÀ (escola de música), QUESONI (tallers de rap) CAMARAS I ACCIÓ (audiovisual).

Acció 15: Creació d'una estratègia de coordinació comunitària.

La coordinació hauria de ser col·lectiva, però pot ser útil un referent.

Aquesta **figura hauria de coordinar els diferents espais**: casals, Bayt al-Thaqafa, Fundació Roure, Mescladís, Esquix, els comerços i projectes com Encirant o Dona-li la Volta i també entitats, amb l'objectiu de tenir coneixement de les activitats, per programar activitats conjuntes.

Hauria de ser un **referent també per a noves iniciatives** que arriben a la plaça.

Referents també pel veïnatge com a **dinamitzador, mediador**.

Perquè aquesta figura funcioni hauria de ser una persona vinculada a les entitats i al territori, Hauria de penjar d'un dels equipaments i tenir presència física a la plaça.

Acció 16: Creació d'una xarxa de comunicació comunitària.

S'han de generar canals interns **de comunicació més imaginatius** que els clàssics, a partir d'aquesta visió s'ha formulat una idea que és pràcticament un projecte, que consisteix en **l'elaboració d'un directori d'espais protocol·litzat** per conèixer que es pot fer i on, quins espais es poden demanar, amb capes i diferents entrades: petició d'espais, programació... pot ser un directori web.

Per comunicar l'informació també és importat que sigui visible a la plaça en format paper, que aparegui en el diari del barri i la seva comunicació per ràdio.

Imatges de la sessió

